

MADEN-İŞ

İŞGAL VE REFERANDUM

DERBY FABRİKASI İŞÇİLERİ TÜRK-İŞ İKTİDAR İŞVEREN ÜÇLÜSÜNÜ MAĞLUP ETTİ

KİTAPLIK KURMAK

Kitaplar çeşitli olayları bize anlatan, öğreten araçlardır. Hiç bilmediğimiz, yaşamadığımız olayları kitaplardan öğrenebiliriz. Çok eski çağlarda geçen bir olayı bize bir kitabın yetmiş-seksen sayfası anlatıverir. Ünlü insanların hayatları nasıl geçmiştir. Bir makine nasıl yaratılmıştır. İşçiler ve emekçiler bugüne kadar haklarını nasıl almışlardır. Hepsi hepsi kitapların sayfaları içersine yerleştirilmiş eski gerçeklerdir.

Yarın dünya'da neler olabilir. İnsanlar hangi meselelerle uğraşmaktadırlar. Neler yapmak, neler yaratmak yolundadırlar. Bunların tartışmaları, çözümleri kitapların bildiği, anlattığı aydınlıklardır.

Şu köşebaşından öte yandaki fabrikada neler olmakta. Bu şehrin öteki semtlerinde neler olmakta. Komşu şehirlerde, uzak şehirlerde neler olmakta. Komşu ülkelerde uzak ülkelerde neler olmakta. Velhasıl dünyada neler olmakta hepsi kitapların bildiği gerçeklerdir. Kitapların bildiği gerçekler dünyada olanları açıklamakla bitmez, ayda diğer gezegenlerde neler olmaktadır, onları bilmeğe doğru yönelir. Ve her yeni olay meydana gelince kitaplar içinde yer alacak dünya büyür.

Biz, emekçiler günümüzün büyük bir kısmını başkalarının yararına yaratmağa adamış insanlar

kitaplık kurmaktır. Okuduğumuz kitapların yeralaolarak kendi dünyamız içersinde yaşarız. Dış dünyada olup bitenleri radyolardan, gazetelerden, kitaplardan öğreniriz. Bu öğrendiklerimizden ilginç olanları yarın bize tekrar lâzım olacakları bir yerde biriktirmemiz gerekir. Bunun için en güzel örnek bir cağı bize dünyamızın olaylarını öğretecek bir kitaplık kurmamız gerekir. Bu kitaplık sıkıntılı bir anımızda elimizi uzatıp bir kitaba dalmamızla bizi rahata götürecek yarına daha güçlü olmamızı sağlayacaktır. Bu kitaplık bizi bilmediğimiz, bilmemiz gereken konularda aydınlatacaktır. Kitaplar bize birer dostturlar. Bize öğreten, bizi sevindiren, bizi yaşatan birer dost. Bir kitaplıksa bize birçok dost kazandıracaktır. Bazen bir hikâye kitabının kahramanıyla dostluk edeceğiz, bazen bir romanın güçlü kişisiyle birlikte güçleneceğiz...

MADEN - İŞ

MADEN İŞ
AYDA BİR ÇIKAR
10 TEMMUZ 1968
Yeni Bası Sayı 2

SAHİBİ
Türkiye Maden İş
Genel Başkanı
KEMAL TÜRKLER

SORUMLU
Yazı işleri Müdürü
KEMAL SÜLKER

BU SAYIYI DÜZENLİYEN
OSMAN S. AROLAT

YAZIŞMA ADRESİ
Türkiye Maden İş Sendikası
Ali Baba Türbe Sokak
Cağaloğlu-İstanbul Tel. 27 51 48
Fıyatı 100 Kuruş
Abone Şartları; Üyelerimiz İçin Yılda 5 TL: dır Üyeler dışında 12 TL, dır.

Basıldığı Yer ÜLKE Matbaası

YENİ BİR DÖNEMİN EŞİĞİNDEKİ ÜLKE TÜRKİYE

Emperyalist dünyanın hergün biraz daha çökmekte olduğunun belirtilerinin bütün dünyada bilinen bir gerçek olmağa başladığı, Amerika'nın yardımlarını azalttığını açıkladığı, 35.000 askerini Avrupa'dan çekeceğini resmi makamlarınca bildirdiği, dünya gençliğinin ve Türkiye gençliğinin kendi emekçilerinin uyanışı yolunda güçlü çalışmalar gösterdiği şu günlerde; Türkiye yepyeni bir dönemin eşiğindedir.

Bu dönemde Türk halkı kendi öz çıkarlarını herşeyin üzerinde tuttuğunu, tam bağımsızlığına kıskançlıkla sadık olduğunu, emperyalist uluslar tarafından sömürülmekte olduğunu, en yüce değerin emek olduğunu anladığı oranda mutlu ve güzel bir Türkiye'yi kuracaktır.

Aksi halde yine dünyanın geri kalmış on ulusundan biri olmakta, sömürülmekte kendisine önderlik yapacak ağababalar aramakta devam edecektir. Anadolu yine okulsuz, susuz, ilâçsız, ışıksız insanların ülkesi olmakta devam edecektri.

Artık bütün Türk emekçilerinin düşünmesi gerekmektedir. Benim yetiştirdiğim buğdayı, fındığı, inciri, zeytini kimler yemektedir? Benim yarattığım malları kimler kullanmaktadır? Benim ülkemin madenlerinin işletmesi kimlerin elindedir? Benim memleketimde kimlerin üsleri tesisleri vardır? Kıbrıs çıkartmasında Türk kuvvetlerinin karşısında kimler durmuşlardır? Kıbrıs'ta donanmamızın karşısında duran 6. Filoyu İstanbul boğazına kimler davet etmiştir? Ve neden niçin emekçi halk bu ülkenin çoğunluğunu teşkil ederken yönetim onların elinde değildir?

Bunlar ve benzeri daha birçok soruların cevaplarının aranacağı dönem artık Türkiye'de gelmiştir. Emperyalist dünya çökmektedir. Ve her çöken yapı gibi bazı genç fidanları altında bırakmaktadır. Bırakacaktırda. Türkiye'nin ezilen genç fidan olmaması için düşünme dönemi gelmiştir.

Ve artık işçilerimiz haklarını engelleme yolunda gayret sarfeden, yasaları çiğneyen işverenler karşısında haklarını alıncaya kadar direnmektedirler. Bu direnmeleri DERBY Fabrikasında olduğu gibi İşveren - Türk-İş, İktidar üçlüsünü dize getirecek kadar güçleşmiştir. Son günlerin işçi olayları dayanışma göstererek başarıya ulaşmış işçilerin örnekleriyle doludur.

Ve artık gençlerimiz emperyalistler karşısında şehit verecek kadar bilenmiş, bilinçlenmiştir. Emekçi halk yığınlarından yana olarak savaşlarını sürdürmekte gerektiğinde üniversiteleri işgal ederek Anayasa uyarınca geniş halk yığınlarının okuma hakkını istemektedirler.

İktidar bunun telâşı içersinde işçilere ve gençliğe karşı kurduğu toplum polisi müessesinin kadrolarını genişletme hareketi içersindedir. Bizim ödediğimiz vergilerle geçinen toplum polislerinin sayısı binden onbine çıkarılmak istenmektedir. Böylece Türkiye halkının uyanışının engelleeceği yanlış inancı savunulmaktadır.

Artık Türkiye yepyeni bir dönemin eşiğindedir. Bize yardım ediyor görünüp sömürmekte olan emperyalist Amerika resmi makamlarınca yardımın azaltıldığı açıklanmıştır. İktidarın Sovyetlerden istediği yardımlar da alınamamıştır. Artık Türkiye tam bağımsızlık düşüncesi içersinde kendi yağıyla kavrulması gereken dönemin eşiğindedir. Bu yeni bir Türkiye'nin kurulması, kendi kendini yaşatması, kendi kendini beslemesi demektir. Bununda en büyük yükü çalışan Türkiye'nin emekçi halkının omuzlarına yüklenmektedir. Türkiye'nin yeraltı ve yerüstü zenginlikleri kendisini besliyecek güçtedir. Ve çalışkan Türkiye'nin emekçi halkı bunu başaracaktır. Yalnız en kısa zamanda kendi yarınıyla ilgili kararları kendinin alacağı kilit noktalarını demokratik yoldan ele geçirmesi gerekildir. YARININ YENİ VE MUTLU TÜRKİYE'SİNİ TÜRK EMEKÇİ HALKI YARATACAK VE YÖNETECEKTİR.

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİ NE İSTİYOR

İ. T. Ü. ÖĞRENCİ BİRLİĞİ BAŞKANI
HARUN KARADENİZ

Bizler devrimci üniversiteliler, halk yararına bir düzen istiyoruz ve onun savaşını veriyoruz.

Biz okuduk. Bize kendi düşüncelerini okuttular. İlk okuldan başladılar beynimizi yıkamaya. Üniversiteye dek yıkadılar. Kendilerine hizmet edelim, halka karşı çıkan, halkı sindiren, halkı korkutan bürokratlar olalım istediler.

Biz okuduk. Biz öğrendik bu halkın nasıl sömürüldüğünü. Bizi sömüren, bizi geri bırakanların, batılı patronlar olduğunu öğrendik. Batılı patronların aramızdan bazı kişileri kendilerine ortak seçerek, bizi kendi içimizden nasıl soyduğunu öğrendik.

Büyük sömürgen dışarda, büyük sömürgen Avrupa ve Amerika'da. Türkiye'dekiler onların yerli ortakları. Biz halktan yana düzen isterken, sömürgenlerin yerli ortakları çıkıyor karşımıza.

Patronlar istiyorlar ki, gençler halkı uyarmasın. Gençler memleketin dertleriyle ilgilenmesin. Gençler Amerika'ya karşı çıkmasın. Çünkü halk uyanırsa, memleketin dertleri, ve Amerikanın gerçek yüzü ortaya çıkarsa, bu batılı büyük patronlar ve onların yerli ortakları aç kalırlar.

Biz bu ülkenin geleceğine etken olmak isteyen halk çocukları halktan yana bir düzen kurulması için savaşıyoruz. Bugüne dek okuduk. Savaşmamız gerektiğini öğrendik. Bugüne dek okuduk. Yöneticilerin halka ihanet ettiklerini öğrendik. Ülkemizin yıllardır kalkındığını, kalkınmakta olduğunu söyliyen kişilerin, batılı patronların ortakları olduğunu ve kendi ceplerini doldurmakta olduklarını öğrendik.

Biz gençlerin karşısında çok büyük kuvvetler var. Amerika karşımızda, Amerikan ordusu karşımızda, 6. filo karşımızda, İktidar basın organlarıyla, toplum polisleriyle, sözün kısası bütün gücüyle karşımızda bizim. Fakat biz onlardan güçlüyüz. Biz onlardan kuvvetliyiz. Çünkü biz; ezilen, sömürülen otuz milyon emekçi Türk halkı adına savaşıyoruz. Ve inanıyoruz ki bu halk gerçeği görecek ve bizim savaşımıza katılacaktır. Çünkü bizim karşımızdaki Amerika ve başımızdaki iktidar, gerçekte emekçi Türk halkının düşmanıdır.

Ey eliyle, koluyla, kafasıyla üç-beş kuruş ücrete çalışan Türk halkı, düşünün bizi anlayın. Gazeteler patronların elinde yalan ve yanlış yazıyorlar herşeyi.

İŞÇİLERİN YÖNETİME KATILMASI

İKTİSAT FAKÜLTESİ PRÖFESÖRÜ İDRİS KÖÇÜKÖMER

Batıda işçinin endüstride yönetime katılması, endüstriyel demokrasi olarak adlandırılır. Bugün batıda acaba neden endüstriyel demokrasi diye adlandırılan hareket ortaya çıkmıştır; ve bazı ülkeler de bunun uygulanması yoluna gidilmektedir? Bunun kısa cevabı şudur: Büyük mülkiyetli tekelci kapitalizm içinde politik kararlara katılmanın gerçek bir demokrasi için yeterli olmadığı ortaya çıkmış ve endüstride alınan fiyat, kâr, maliyet, üretim, yatırım politikaları kararlarına işçilerin katılması gerekliliğinin akıllı bir hareket olacağına varılmıştır. Aslında mevcut sistem için ileri bir adım sayılmakla beraber, bunda asıl amacın işçilerin kapitalist sistemde daha fazla tamamlaşmasını sağlamak olduğu da iddia edilebilir. Başka bir deyişle, işçinin yönetime katılması, kapitalist sistemde artık genel olarak yok edildiği varsayılan sınıf çatışması meselelerinin, dünyadaki son gelişmeler üzerine tekrar başlaması ihtimali karşısında, bunu önleyici bir hareket olarak kabul edilebilir.

Bilindiği gibi ekonomik bağımsızlık olmadan uzun süre politik bağımsızlık olamaz. Bu gerçek Batıda makineli üretimin yarattığı sanayi devrimi ile anlaşılmaya başlamıştı. Sanayi devrimi bir yandan kapiatlist sınıfın daha da güçlenmesine öte yandan da işçi sınıfının büyümesine sebep olmuştu. Bu süreç devamlı oluşurken özellikle 19. yüzyılın birinci yarısından sonra kapitalist ülkeler gelişen sanayileri için hem daha fazla ilkel madde ve pazar hem de yatırım alanı bulmak için emperyalizm aşamasına geçmişlerdi. İşte bu arada işçiler sendikalar ve kurdukları partileri yolu ile politik güce ortak olmaya doğru yöneldiler. Bu yoldan işçiler, iktidara gelmeye çalışırken, elde ettikleri politik güç ile, yavaş yavaş imparatorluklar içinde sağlanan gelirlerin bölümünde de nisbî olsa da söz sahibi olmaya başladılar. Böylece işçiler emperyalizmden yararlandıkları ölçüde sınıf problemini bir yana iterek kapitalizmle tamamlaşmaya ve bir denge kurmaya itildiler. Burada kurulan denge ile, sosyal olaylara sınıf açısından bakanların yanılmış olduğu iddiası da ciddi ciddi yayılmaya başlamıştı. Aslında sınıf meseleleri, **uzunca bir dönem sanayi ülkelerinden dışarıya ihraç edilmiş bulunuyordu.** Bu elbette sınıf meselelerinin ortadan kalkması demek değildi.

Sanayi devriminden sonra kapitalizm yavaş yavaş rekabetin anarşik düzeninden disiplinli tekelci kapitalizme dönüştü. Buna, mali kurumların (bankalar gibi) sanayi ile iç içe ortak kuruluşlar haline dönmesi ile ulaşıldı.

Bu arada işçi sınıfına dayanan partiler güçlendi. Bununla işçiler, bazı kanunları kendi çıkarları yönünde etkilemeleri yanında daha da ileri giderek politikada iktidarlara dahi geldiler. Böylece, esasında kapitalist üretim biçimi içinde kalmakla beraber işçiler burjuvalar ve hâlâ feodalite kalıntısı olarak bulunan asillerle birlikte politik gücü bölüşmüş oluyorlardı. Fakat sistem kapitalist olarak kaldığından nihaî egemenlikte ağırlık kapitalist azınlıkta kalmaya devam etti. Gerçi iktidara bir parça ortak olmak, işçi sınıfına bazı çıkarları sağlıyordu. Ama emekçilerle kapitalistler arasındaki önemli çıkar farkları engellenemez biçimde süregeliyordu.

Fakat işçiler ve kapitalistler arasındaki bu nisbi denge, saldırgan tekelci kapitalizm karşısında, bir doğu bloku ve ekonomik bağımsızlık savaşı veren az gelişmiş diğer ülkeler çıkmaya başlamasıyla bozuldu. Bu da dışa ihraç edilmiş eski sınıf meselelerinin geriye dönmelerine yol açtı.

İşte bu sınıf meselelerinin geriye dönüşü Batı sosyal sistemlerindeki kıpırdamaların, rahatsızlıkların ana sebebi olarak gözüküyor.

Nitekim İngiltere'de, hasta kapitalist ekonominin düzenlenmesine çalışan iktidardaki İşçi Partisi içinde bölünme mevcuttur. Partinin Beyancılar denilen radikal kanadına, İngiltere'nin temeldeki meselelerinin ancak sınıf mücadelesi ile çözülebileceği söylenmektedir.

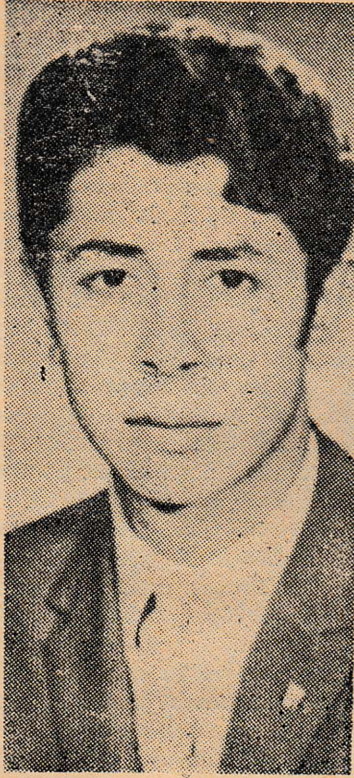
Bu ortamda, işçiler, geniş toplu sözleşme ve grev hakları varken ve politik iktidara ortak olmalarına rağmen, endüstriyel çağda demokrasinin sağlanmadığını görmektedirler. Bunun içindir ki, uzun süredir söz konusu olan bir endüstriyel demokrasiye geçme hareketi başlatılmıştır.

Nitekim şimdi İngiliz İşçi Partisi Milli Yürütme Kurulu (ki buna başbakan Vilson da dahildir), Partinin eylülde toplanacak genel kongresine sunulmak üzere bir «endüstriyel demokrasi» tasarısı hazırlamış bulunuyor. Bu tasarıya göre, işçilerin endüstride kararlara **anlamlı bir biçimde** katılabilmesi için işletmenin fiat, ve kâr politikalarını, maliyetlerini, yatırım ve üretim plânlarını ayrıntılı olarak bilmeleri lâzımdır. (Observer, 28 July 1968). Bu karar almanın henüz diğer kesimlerde ne derecede sağlanacağı belli değilse de millileştirilmiş endüstrilerde işçilerin yönetim kuruluna alınmasiyle olacaktır. Kısaca ilk uygulama millî endüstri kurumlarında yürütülecektir (News of the World, 28 July 1968). Hatta Devlet Bakanı Lord Brown Oxford'ta yaptığı bir konuşmada, bazılarının hoşlanmıyacağı bir deyimle, işletme konseyleri kurulmasını teklif etmiş; «eğer bu yönetime katılma engellenmeye çalışılırsa Fransa'daki karışıklıklar İngiltere'de de patlıyabilir demiştir.» İşçinin yönetime katılmakla kapitalizmin üretim ilişkilerinde bir dereceye kadar değişiklik olabileceği muhakkaktır. Yalnız unutmamalıdır ki bunu işçiler sınırlı da olsa, politik iktidarları ile ancak uygulama alanına sokabilmektedirler. İşçilerin, karara katılma yoluyla, yoluyla, kapitalizmin halen içinde bulunduğu kritik dönemde sistemle daha fazla tamamlaşmalarını sağlama hareketi, yukarıda sözünü ettiğimiz meselelerin kapitalist metropollere geri dönmesiyle, kendisinden beklenen uzlaştırıcı rolü oynıyamıyacaktır. Aksine, kanaatimce, zamanla sınıf çatışmasını hızlandırıcı bir rolü olacaktır.

Türkiye'ye gelince, çeşitli bağlarla dışa bağlı Türk ekonomisi kapitalist yoldan geliştirilmek istenmektedir. Bu yolun, tarihî ve çağdaş koşullara göre olanaklarının bulunmadığını bir varsayım olarak alıyorum. Bu koşullar altında, yetersiz bir toplu sözleşme ve grev düzenini bir yana bırakırsak, İşçi Partisinin iktidara getirilme hareketinin hızlandırılması zorunluluğu açıktır. Batı'da endüstriyel demokrasi sınıf hareketlerini önleyici, kapitalizmle işçileri tamamlaştırıcı bir nitelikte gözükse dahi, bizde, yürümesi dışa bağlı bir ekonominin çeşitli kesimlerinde, işçilerin işletmelerin yönetimine katılmaları son derece olumlu sonuçlar verebilir. Gerçi 440 sayılı kanunla prensip olarak bazı iktisadî kamu kuruluşlarının yönetim kuruluna bir işçi temsilcisi gönderilebileceği kabul edilmişti. Fakat bunu düzenliyen 9. Ağustos. 1966 tarihli ve 6/6722 sayılı Kararname ile yayınlanan tüzüğe baktığımızda, tek temsilcinin seçiliş biçiminin aşağıdan yukarıya demokratik bir nitelik taşımadığını ve seçilen işçi temsilcisinin yozlaştırıldığını görürüz. Gerçekte demokratik olarak işçilerle ilişkilerinde bütünlenmiş sendikalar aracılığı ile kamu iktisadî kuruluşlarında işçilerin ağırlığı ile orantılı olarak seçilecek sayıda işçi temsilcilerinin bulunması gereklidir. İktisadî Devlet kuruluşları fiat, kâr, maliyet, yatırım politikalarının işçilere açıklanması halinde bu gibi kuruluşların iktidarların bir arpalığı olmaktan çıkarılıp, gerçek iktisadî kamu kuruluşları haline dönüşmesi olanağını arttıracaktır. İşçilerimizin bu hareketin özel kesime yayılmasını istemesi, endüstrinin **kısmî** de olsa daha rasyonel bir yönetime girmesine sebep olacaktır.

Efendim, denilecektir ki, özel mülkiyete ait müesseselerin yürütülmesindeki sorumluluk, onun sahiplerine aittir. Maalesef bunun cevabını yine İngiltere'nin reform geçirmiş Ticaret Kanunundan vereceğim. Bu kanuna göre modern bir şirketin sorumluluğu onun hissedarlarından daha geniş bir topluluğa aittir.

Türkiye gibi ekonomisi dışa bağlı bir ülkede firmaların sorumluluğu, çok daha geniş bir topluluğu, ilgilendirir hattâ çeşitbütün topluma bağlı olmak gerekir.

1943--1968

VEDAT ÖLDÜ YAŞASIN TÜRKİYE EMEKÇİLERİNİN ŞAVAŞI

Nabi YAĞCI

Benim kuşağımdan bir genç, belki ilk defa kavga arkadaşının arkasından yazmak zorunda kalıyor.

Düne kadar, Vedat iyi bir partili, iyi bir FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu) üyesi iyi bir sosyalist ve iyi bir insandı, diyorduk. Şimdi ise; Vedat iyi bir partili idi, iyi bir FKF üyesi idi, iyi bir sosyalist idı ve iyi bir insandı diyoruz.

Aynı parti saflarında yer aldığım, aynı gençlik teşkilâtı içinde bulunduğum, aynı fakültede ve aynı sınıfta okuduğum bir arkadaşımın arkasından yazmak zor. Eğer bu kişi senin omuz omuza sosyalist kavga verdiğin bir kişiyse, birlikte afiş yapıştırdığın, bildiri dağıttığın, miting yaptığın ve hatta akşam yemeği için cebindeki ikibuçuk lirayı paylaştığın biriyse daha da zor.

Zor çünkü; henüz anılar daha çok canlı, daha çok yeni. Çünkü; henüz bu kavgada verdiğimiz ilk şehit. Onun arkasından yazarken kelimeler yürekten kapup geliyor. Duygulu, tutkulu, heyecanlı kelimeler.

Oysa bir devrimcinin ardından ağlanmaz. Gözyaşı dökülmez. Çünkü o ölürken bir görevi yerine getirmiş oluyor. Arkasından gelen devrimci için köprü oluyor o. Bundan dolayı ağlanmaz. Onun hakkında sözederken yürekten gelen kelimeler aklın süzgecinden geçmek zorundadır. Bilinçli olmak zorundadır.

Oysa biz, öfkeliyiz. Genç adamın öfkesi büyüktür. Hele bu öfke emekçi halkın tarih içinde birikmiş öfkesinden mayalanıyorsa daha da büyüktür. Bu öfkeyle çok şey yapılabilir.

Saldırılır, vurulur, kırılır. Bunları yapmak bir yerde hakkımızdır da. Ama bu bilinçli bir hareket olmaz.

Çünki; öfkemizin ve Vedatımızın bedeli ne yüz Amerikalı neferin dövülmesi, öldürülmesi, ne toplum polisinin lavedilmesi, ne Sükan'ın istifası ne de bu iktidarın düşmesidir.

Vedatımızın ve öfkemizin bedeli insan gibi yaşanacak, mutlu, tambağımsız, Türkiye'nin kurulmasıyla ödenecektir. Ve bu bedel mutlaka ödenecektir.

Kavgamız aslında ufacık fakat tılsımlı bir sorunun çengelinde büyümektedir.

Milli gelirden kim ne kadar pay alıyor?

Vedat, bu sorunun cevabını bildiği için öldü. Coplananlar kör edilenler, hastahanelerde yatanlar, hapishaneye atılanlar bu sualin cevabını bildikleri için atıldılar.

Millî gelirden kim ne kadar pay alıyor?

Bütün kavgalar gelip bu sualin çengeline takılıyor.

Coplar iniyor kafamıza, biz düşünüyoruz. Millî gelirin yüzde 79'unu alanlar nüfusun yüzde 45'dir.

Coplar iniyor kafamıza, biz düşünüyoruz. Millî gelirin yüzde 79'unu alanlar meclisin yüzde 89'unu teşkil ediyor.

Coplar iniyor kafamıza, biz düşünüyoruz. Meclisin yüzde 89'unu teşkil edenler 6. Filoyu Türkiye'ye davet edenlerdir. 6. Filoya karşı yaptığımız anti-emperyalist kavgada öğrenci yurdu bastıranlar, Vedatı öldürenler, bizleri horlayanlardır.

Öyleyse öfkemizin hedefi yönetici durumda olan kapitalistler ve işbirliği yaptıkları emperyalistlerdir. Hedefi şaşırmamak gerek.

Hedef bu olunca, bu hedefe varmanın tek yolu emekçi halkla omuz omuza mücadele vermektir. Bunun için öfkemizi mutlaka frenleyip, yönlendireceğiz.

Düşüneceğiz; gençlik olarak bu dönemde görevimiz nedir? Gücümüz nedir? Her toplumda gençliğin istekleri o toplumun yapısına göredir. Toplumun özelliklerini yansıtır. Bu Fransa ve Almanya gibi gelişmiş ülkelerde başkadır, Türkiye gibi az gelişmiş bir ülkede başkadır.

Gelişmiş ülkelerde bir ölçüde aydın birikimi olmuştur. Bu birikim sayesinde emekçi halka bilinç vermek kolay olmuş, bir ölçüde de başarılmış, amaca ulaşmıştır. Oysa Türkiye'de gençlik dışında böyle bir aydın birikimi yoktur. Bu bakımdan, bu görev yani emekçi halka bilinç verme görevi büyük ölçüde gençliğe yüklenmektedir. Oysa yukarda söylediğimiz meselelerden dolayı meselâ bir Fransız gencinin başta gelen görevi bu değildir? Öte yandan Fransada ve Almanya'da başlayan ve gelişen gençlik hareketlerinin bizden çok ayrı bir niteliği vardır.

Fransa ve Almanya birer emperyalist ülke olduklarından, bu ülkelerde hakim sınıfa yani iktidara karşı çıkmak aynı zamanda emperyalizme de karşı koyma anlamındadır. Oysa biz de farklıdır. Tek bir mücadele ile ikisine de karşı çıkma olanağı yoktur. Hem anti-emperyalist, hem de anti-kapitalist mücadeleyi birlikte sürdürmek zorundayız. Aksi halde, iktidara karşı yapılan mücadele bu dönemde sadece demokratik düzeni sağlamak için de ileri sürüldüğü üzre Amerika'yı kovacak nitelik taşımaz.

Öyleyse yapacağımız şey açık. Öfkemizi yönlendireceğiz. Bu bizi daha bilinçli ve dirençli kılacaktır. Bilincimizi keskinleştirecektir. Ağır başlı mücadelemize bakıp iktidar bu seferde kurtardık deyip oh çekmesin.

Gelecek sefere karşısında daha kalabalık, emekçi halkla daha omuz omuza ve mutlak daha bilinçli çıkacağız. Aslında eğer biraz akılları ve öngörüleri varsa, korkmalıdırlar ağırbaşlı öfkemizden.

Vedatımız kulakul olmadan, insan gibi yaşayacağımız, tambağımsız, Türkiye'nin insanları doyuracak bereketli bir toprak olma yolundayken mutluluk düşmanlarına söylenecek sözümüz var...

Onlar ümidin düşmanıdır, sevgilim,
meyva çağında ağacın,
serpilip gelişen hayatın düşmanı.
Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına
—çürüyen diş, dağılan et—

bir daha geri dönmemek üzre yıkılıp gidecekler... Ve elbette ki, sevgilim ,elbet,

efendisiz ve kölesiz
bir kardeş bahçesi olacaktır bu güzelim memleket.

KISMET FERMUARDA GREV VAR

Bundan altı yıl önce bir tezgâh ve birkaç işçi ile çalışan bir işyeri büyüdü, gelişti, 57 işçinin çalıştığı üç katlı bir fabrika oldu. Bu işyerinin adı Kısmet Fermuar Fabrikasıdır. Fabrika küçücük tek tezgâhlı halinden bugüne ulaşırken işçinin altı yıllık alınteri ve yarattığı değerler işverene hediye ediliyordu.

Altı yıl içersinde birçok işçiler girip çıktı, bazıları hsatalanıp işten ayrıldı, bazıları yarattıklarının karşılığını tam almak için başka yerlerde şans denedi, bazılarıysa çalışmasına devam etmekte. Bütün bu değişik işçilerin bir niteliği hiç değişmedi. Hepsi patronun daha rahat yaşamasını ve sermayesini büyütmesini sağladı. Yani daima yarattılar ve alınteri döktüler. Ve işveren onların yarattıklarından bir kısmıyla geçimini sağlarken bir kısmıylada tezgâh sayısını arttırdı.

İşçilerin altı yıl önceki şartları pek değişmedi, yine borç harç maaş günlerini beklemekteler, yine çocuklarına alamadıkları oyuncaklar, karılarına bayramlarda hediye götüremedikleri kumaşlar onları üzmekte. Ama fabrika büyümüş ama fabrika üç katlı olmuş onlara ne.

Geçende işçilerin sendikası patrona hesap sormak için toplu sözleşme masasına oturdu. İşçilerin aldıklarının yetmediğini, kazandığından bir kısmınıda onlara vermesi gerektiğini söyledi. Ne gezer patron unutmuştu o koca koca tezgâhları işçilerin alınterinden kurduğunu.

Bunun tek yolu var dediler işçiler: GREV... İşte böylece 15/7/1968 tarihinde Kısmet Fermuar Fabrikasında sendikalarını destek alan işçilerin tümü greve katıldı. Ogünden bugüne grev sürmekte. İşçiler kararlı, işçiler azimli. «65 lira haftalıkla çalışanlarımız var.» diyorlar. Hakkımızı almadan grevi sona erdirmiyeceğiz, diyorlar. Son olarak tek şey söylenebilir. Bütün değerlerin yaratıcısı işçiler istediklerini başaracak güçtedirler.

ÜÇ GREVCİ İŞÇİ EVLENDİ

Kısmet Fermur Fabrikasında grev ederken üç grevci işçi dünya evine girmişlerdir. Gülten Açıkgöz, Nuriye Kalender ve Kemal Türkan adlı işçi kardeşlerimize ömür boyu saadetler dileriz. Onlar ümidin düşmanıdır, sevgilim,

DİSK KURUCLARINDA

DİSK'in kurucularından, LÂSTİK-İŞ Sendikası'nın, DERBY LÂSTİK FABRİKASINDA çalışan üyeleri, İktidar, Türk-İş ve İşverenin kurdukları sarı bir sendikanın, sahte üye ve kayıtlarına göre yapmak istediği toplu sözleşme dalaverelerini zamanında farkederek, gün ışığına çıkarmışlardır.

Bilindiği gibi Derby Lâstik Fabrikasında, sarı sendikayla patron arasında toplu iş sözleşmesi imzalanmak üzereyken, işçiler kendi aleyhlerine olan bu oyunu bozmak için, 4 Temmuz 1968 günü fabrikayı işgal etmişlerdir. Fabrika müdürünü, Kauçuk-İş temsilcilerini ve kendilerine karşı davranışta bulunan diğer işçileri kapı dışarı eden işçiler, 10 Temmuz 1968 gününe kadar işgali sürdürmüşlerdir. İşgal sonunda kendi istedikleri sendikayla Toplu Sözleşme yaptırarak haklarını elde eden işçiler, TÜRK İŞÇİ TARİHİNDE ÖNEMLİ BİR DEĞİŞİKLİK BAŞLADIĞININ MÜJDECİSİ OLMUŞLARDIR. Çünkü; Türk-İş iktidar ve işveren çevrelerinin birlikte düzenledikleri oyunu bozmuşlardır.

Bayram sevinci

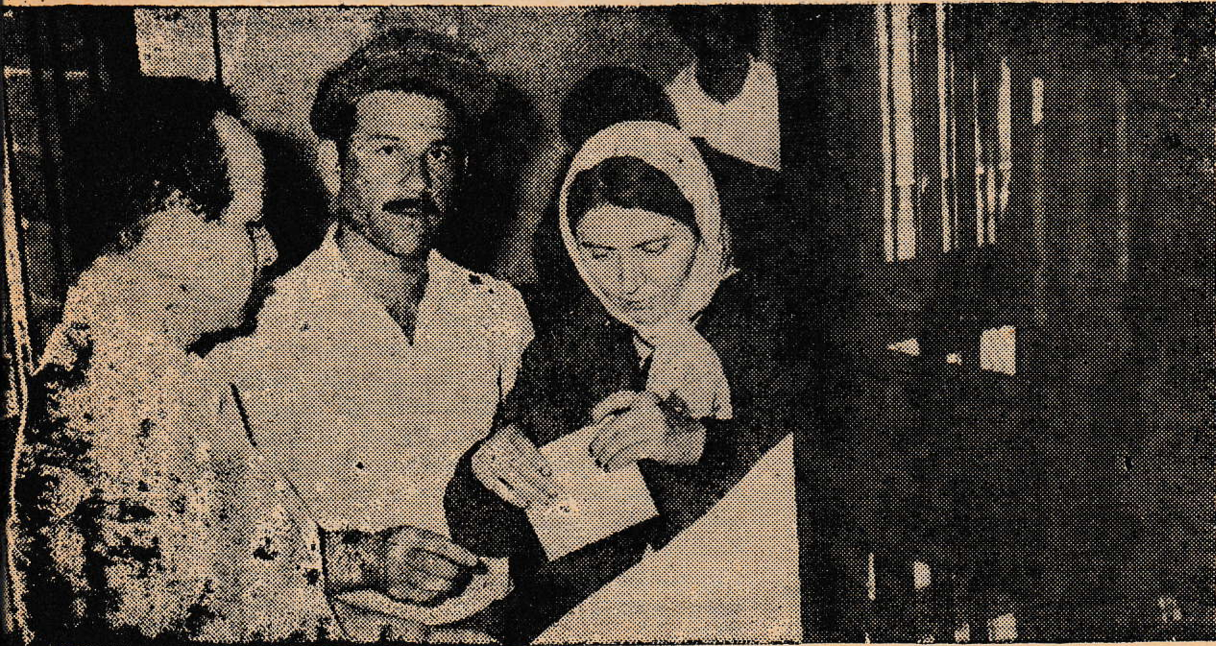
N LASTİK-İŞ'İN ZAFERİ

Fabrika işgal ediliyor

İşçiler mahkemede serbest bırakıldı.

Oylamada işçiler işveren, Türk-iş iktidar üçlüsünü mağlûbetti.

YARIN KORKUSU

İsmet ERCAN

Özellikle kapitalist ekonominin geçerli olduğu ülkelerde, onların dümen suyunda ve sömürüsünde olan geri bırakılmış ülkelerde işçi sınıfının korkulu düşü «yarına güveni» olmamaktır...

Ne olacak yarın! Sabahın kör karanlığında fabrika yollarına düşmüşken, akşama işsiz, ekmeksiz bir adam olarak mı dönecek eve? Ne zaman yeni iş bulacak? Yeni işte daha az ücretle mi çalışacak, ücreti düşecek mi? Evde, çocuklarında açlık daha mı büyüyecek. Ve ardından evsizlik ,ışıksızlık, okulsuzluk, üst-baş döküklüğü, sefalet... Ve fabrika kapısında iş bekleyen çocuklar, kadınlar... İşsiz işçi. İşsiz işçinin işsiz karısı... İşsiz işçinin işsiz, aç çocukları...

Ve bir başkası! Fizik bütünlüğü olan bir bedenle evden çık, geç makinanın başına çalış, çalış... Ama onun yanında, günlük dertlerin tümü üşüşmüş işçinin kafasına. Okulda başarısız oğul, evde kalmış kız, karnı şiş şiş öteki bakımsız, gıdasız küçükler. Çatısı akan bir göz ev... Derken bu ara bir bağırış, bir gürültü, şaşkın koşuşmalar! Ve tüm değelerin yaratıcısı işçinin ya eli, ya kolu ya da ayakları kesilmiş... Sakat kalmış... Kopmuş yaşamanın büyülü cümbüşünden. Ya da, ya da ölmüş birsürü horanta bırakarak ardında...

Hep bu korku titrer çalışan insanın gözlerinde: «Yarın işsiz kalmak, yarın sakat kalmak. Ya rın, yarın...».

İşte kapitalist sınıfın işçi sınıfına verdiği tavizlerden biri de işçi sınıfının yarınını güvence (teminat) altına almaktır. Bunun için «sosyal güvenlik sistemleri» geliştirilmiştir: «Sosyal güvenlik, topluluğu meydana getiren bütün sınıfların; özellikle işçi sınıfının yarın korkusundan kurtarılmasını amaç edinen güvenliktir.».

Geri bırakılmış ülkemiz işçi sınıfı sosyal güvenlik haklarına sahip midir? Sahipse ne ölçüde ve ne yol izlemiştir bugünedek? Sosyal güvenlik uygulamasının ülkemizdeki durumu nedir? Türkiye'deki iş kazaları. İş kazalarında sakat kalma ya da ölüm oranı nedir? Ülkemizde işçiler sosyal güvenlik haklarından nasıl, ne ölçüde yararlanırlar? sorularına öğretici, açık seçik cevap olacak bir incelemeye gerek vardı.

Toplumcu Avukat İbrahim TÜRK: «Yetişmiş insanın bir yaşamı vardır. Bu yaşam (hayat) nasıl ise o insanın düşünceleri de öyledir. Bu bilim kuralına uyarak işçiler de düşündükleri gibi yaşamazlar, yaşadığı gibi düşünürler. Durum böyle olunca işçi sınıfının okuyacağı kitapların ayrı bir nitelik taşıması kaçınılmaz oluyor.» diyip sıvamış kolları ve yukarıda sıraladığımız gibi yüzlerce soruya cevap olacak «SOSYAL GÜVENLİK ve İŞ KAZALARI» adlı bir kitap yazmış... (1)

Gerçekten ele alınan konu şimdiyedek çok kişiye «para kazanma» aracı olmuştur. Ancak kimse işin öğretici, eğitici, sınıf bilincine erdirici yönünde durmamıştır.

TÜRK, kitabında: Sosyal güvenlik nedir konusunu işliyor. Kökeni, kapsamı, tanımı. Dünyada gelişimi. Türkiye'de uygulanışı. Sosyal sigortalar ve sosyal sigortalardan yararlanmayla ilgili geniş, örnekli açıklamalar yapıyor.

Ülkemizde iş kazaları gerçekten bir «âfet» halindedir. İşçilerin en büyük kayba uğradıkları konu iş kazasıdır... Bu bölümde: İş kazası nedir? Hangi hâller iş kazası sayılır. İş kazası yardımları nelerdir. İşkazasından doğan zararların ödetilmesi konuları bütün ayrıntılarıyla anlatılmıştır. Ayrıca Türkiye'de işkazaları ve sonuçları üzerine, batı ülkeleriyle karşılaştırmalı bir incelemeyi de kitaba eklemiştir.

Kitabın düzenlenişi de bir yenilik getirmiştir bu tür yayınlara. Konu incelenirken, ilkin bölüm başlıklarından sıralanmış bir özet verilmekte ve sonra işlenen konu bitince öğretici sorular sıralanmaktadır. Bu açıdan: «işçiye öğretilmeye çalışılan bilgiler (...), işçinin içinde bulunduğu engelleri aşmada bir araç olmuyorlarsa böyle bilgiler ölü bilgiler olarak kalırlar. İşçi sınıfının eğitimi ve öğretimindeki çıkış yeri, onların maddî olan ihtiyaçlarıdır. Bu ihtiyaçların belli edilmesi de ancak işçi sınıfı ile birlikte çalışmaya, onların insan onuruna yaraşır bir hayat yaşamalarına katkıda bulunmaya bağlıdır.» gerçeğine varılmaktadır. Ancak sosyal güvenlik sorununun çözümlenmesi elbette ki: «... tam olarak hakları bilmekle gerçekleşmez. Anayasa haklarını kullanarak kanun yapma olanağını (imkân) da ele geçirmelidir.». Ki, işçi sınıfının kendine uygulanacak kanunu kendisinin yapması tek çıkar yoldur ve en doğal hakkıdır... İşçiyim diyen kişinin, işçi sınıfından yana olduğunu söyliyen ve onun savaşına katkıda bulunan aydınların okuması gerekli bir kitap «SOSYAL GÜVENLİK ve İŞ KAZALARI».

Ve Türk: «Bu kitabı Türk işçi sınıfına ve onların yiğit öncülerine, hukuk dışı eylemle iş-kazalarında; vücudunun en değerli organlarını yitirmek ya da sakatlamak suretiyle insanca çalışmaktan, kardeşçe okşanmaktan, yiğitçe sarmaktan, onurla yürümekten, mutsuz hayatının sona erdiği günleri gözü ile görmekten, yavrularının cıvıltılarını kulakları ile duymaktan yoksun kalanlara ve de sağlanan yetersiz sosyal güvenlik ile ya da hiç güvenliğe kavuşmadan yoksulluğun kucağına terkedilen yüzlere, binlere, onbinlere yüzbinlere adadım,» diyor ve «Anayasanın tastamam uygulanacağı günlerin geleceği özlemi ile...» sunuyor kitabını... Özellikle tezgâh başında çalışan kol emekçisinden, kitabı hakkındaki görüşünü ve eleştirisini yazmalarını ister. Açık yürekli bir davranış bu.

Dileğimiz TÜRK'ün bu tür çalışmalarını sürdürmesi... Öte yandan işçi sınıfını, işçi sınıfından çok düşündükleri ve onlar adına herşeyi yapmak savında bulunan bir kısım başıbozuk aydını önce işçi sınıfını ve Türkiye'nin somut gerçeklerini, açıkcası biz işçileri tanımaya çağırıyor, ardımızdan ya da önümüzden değil bizim içimizde bizimle birlik sorunlarımıza eğilmelerini diliyoruz...

---

(1) Avukat İbrahim TÜRK, Sosyal Güvenlik ve İş kazaları, İstanbul 1968. Kitap isteme ve yazışma adresi: Av. İbrahim TÜRK, Ataköy 3. Kısım N Tipi No: 75/6, Bakırköy — İstanbul

İŞÇİ İÇİN KİTAP

SENDİKAMIZIN YENİ YAYINI

Sendikamız «Sendikacının el kitabı» adı altında yeni bir cep kitabı yayınlanmıştır. Bu kitapta Anayasa, Sendikalar kanunu, Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt kanunları ile İş Kanunu yeralmaktadır.

Sendika bölge ve lokal yöneticilerimizin karşılaştıkları hukuki zorluklara anında müdahale etmelerine yardımcı olacak bu kitabın sorunlara hukukçularımız el koyuncaya kadar yapılacak yanlışları da önliyeceği inancındayız.

POLİTİK EKONOMİNİN ESASLARI

İzlem yayınevi yeni bir yayın dizisine başlamıştır. «El kitapları dizisi.» Böylece ülkemizde eksikliği duyulan ,işçiler için kitap yayınını da başlanmış bulunmaktadır.» Emekçinin kitaplığı» yayın dizisinin ilk kitabı; Lev Leontyev'in «Politik Ekonominin Esasları» adlı kitabını Mete kilde incelenmiştir.

ERGİN'in çevirisinden işçi sınıfının yararına sunulmuştur. Fiatı üç lira olan kitapta kapitalist ekonominin esasları işçiler açısından basit şe-

KAPİTALİST EKONOMİNİN TENKİDİ

Ünlü Fransız iktisatçısı Jeon Baby'in bu çok tanınmış eseri Adil ONURAL tarafından türkçeye çevrilmiştir. Sosyal Yayınlar arasında 7.50 TL sı fiyatla satışa çıkarılan kitap ilgi ile karşılanmıştır.

Ekonomi Politik nedir? Üretim tarzı, ilk insan toplulukları, kölelik üzerine kurulu ekonomi, Ortacağ'da ekonomik tekâmül, kapitalizmin başlangıcı, ilk birikimi, manifaktür devri, makineleşme ve büyük sanayi, kapitalist ekonominin temel kanunları, Meta-değer, para, artık değer, ücret, sermafye birikimi, kâr arazi rantı ve artık değerin tümüyle paylaşılması, buhranlar, emperyalizm konularını incelemektedir.
akar suyun,

GURBET KUŞLARI

Geçmiş on yıllık talan devrinin sonucu Anadolu'da toprağından koparak gelen yığınlar arasında parti dalaveresiyle bir baltaya sap olup yolunu şaşırmışların yanında İstanbul'un gecekondu mahallesini dolduran kalabalıkların sefaletini paylaşanların yaşantısını dile getiren bu romanı, kendimizi bulmamız açısından ilgiyle okuyacaksınız.

Ünlü işçi yazar Orhan KEMAL'in kendine özgü anlatımı içinde Gurbet Kuşlarının işçilerin yaşantısını dile getiren bu roman varlık yayınıdır. Fiatı 4.00 TL'sıdır.

DÜNYADA VE BİZDE SENDİKACILIK

Ülkemizde ve Dünyada Sendikacılık hareketinin doğuşu ve gelişimi konusunda bizim işçi sınıfımız çok az şey bilir. Özellikle sermaye çevreleri; işçi sınıfının, sınıf mücadelerini meydana getiren kitapların Türkçe'de yazılması ya da yayınlanmasını engellemeğe çalışmıştır.

Varlık yayınlarının faydalı kitaplar dizisinden George Lefranc ve Kemal SULKER'in hazırladığı «Dünyada ve bizde Sendikacılık» kitabının fiatı 5.00 TL'dir.

SOSYALİZM NEDİR?

İngiliz yazarı John Strachey'in son derece kolay anlaşılır şekilde yazdığı bu kitabı N. Erken türkçeye çevirmiştir. İlgiyle karşılanan kitabın 3. baskısı da yapılmış bulunmaktadır.

Kapitalizm ve sosyalizm, mülkiyet, üretim araçlarının toplumun malı olması, kâr için ve kullanma için üretim ,Sosyalist düzende işçi ücretleri, sosyalist düzende dış ticaret, kapitalizmden sosyalizme geçiş ve sosyalizme nasıl varılacak konularının incelendiği hitap Sosyal yayınlar tarafından yayınlanmıştır. Fiatı 2.00 TL sıdır.

dünyadan HABERLER

İ. M. F. DEN HABERLER

IG METALİN YENİ ZAFERİ

Federal Almanya'da uzun bir süreden beri devam etmekte olan sözleşme ihtilâfı ve hak isteme savaşı hakem kurulunun kararı ile işçilerin zaferi şeklinde sonuçlanmıştır. Böylece taraf durumunda olan İG Metal Sendikası ve İşverenler Birliği karara rıza göstererek sözleşme şartlarını kabul etmişlerdir.

Buna göre işçiler 30 eylül 1969 tarihine kadar yüzde üç ve yüzde dört olmak üzere iki ücret zammı alacaklardır. Ayrıca işçi transferi, vardiya değiştirme ve tensikat önlenecektir.

İG Metal sendikasının gayreti ve işçilerin dayanışması sonunda dört milyon işçi ileri bir hamle yapmışlardır. Ancak bütün isteklerini elde edememişlerdir. Bundan böyle fabrika kapıları özellikle son dönemlerde görüldüğü gibi yaşlı işçilere kolaylıkla kapanmıyacaktır.

FEDERAL ALMANYA GENÇ İŞÇİLERİNİN 6. GENEL KURULU YAPILDI

Federal Almanya'da İG Metal Sendikasına bağlı 273.000 genç işçi adına 143 delegenin katılmasıyla 6. gençlik kongresi yapılmıştır. Bu kongrede genç işçiler «gençler yarının yeni toplumunun habercisidir» sloganı altında meseleleri tartışmışlardır. Son öğrenci hareketleri üzerinde de görüşlerini belirten gençler parlementoya yapılan baskı ve kamu oyuna etki bakımından önemini belirtmişlerdir. Kongrede 257 öncrge verilmiş ve üç karar almışlardır.

Kongrede konuşan başkan Otto Brenner genç işçilerin önemini belirtmiş ve gelişmeyi hızlandırmak için yeni eylemlerin gerektiğini belirtmiş tir.

örgütlenme

BREZİLYADA 200.000 İŞÇİ HAKLARININ ÖNEMLİ BİR KISMINI ALDI

Brezilya Maden İşçileri Federasyonu 200.000 işçisi için yaptığı çalışmaların sonunda haklarından önemli bir kısmını almağa muvaffak olmuştur. Federasyonun ücret ve sosyal haklarla ilgili yaptığı teklifler sendikalar tarafından kabul edilmediği için 2-Nisan-968 tarihinde grev kararı alması üzerine mesele hakeme ve mahkemeye intikal etmiş sonuçta ücret artımı iiçn istenen yüzde 25 lik teklif kabul edilmiş fakat sosyal haklarda bazı kısıntılar yapılmıştır.

200.000 işçinin bir milyona yakın kişilik ailesini ilgilendiren durum bu şekilde iyi bir sonuca bağlanmıştır.

BELÇİKADA GENÇ İŞÇİLER KAMPI AÇILDI

Sekiz Avrupa ülkesinin 100 genç işçisi Belçika Metal işçilerinin misafiri olarak Ardenslerde kurulan kampa gelmişlerdir. Genç işçiler arasında uluslararası dayanışma fikrinin kuvvetlenmesi için düzenlenen bu kamp, birinci yılındadır ve önümüzdeki yıllarda daha genilşetilerek devam edecektir. İlk yıl için 15 gün olarak düzenlenen kamp ta işçilerin birbirlerini tanıması esas şart olarak alınmakta ve aralarında yapılan çeşitli spor gösterileri ile ilişkileri arttırılmaktadır. Ayrıca ülkeleri arasında çalışma şartları üzerine çeşitli tartışmalar düzenlenerek fikri bir birleşim sağlanmağa çalışılmaktadır.

AVUSTURYADA YENİ İŞ ŞARTLARI

Avusturya Metal İşçileri ve Madencileri Sendikası genel kongresini Viyana'da yaparak yeni kararlar almışlardır. Bunlar arasında çalışma düzeninde reform isteklerinin tekrarlanması önem taşımaktadır. Buna göre Nazi Almanyasının kokuşmuş iş düzenini andıran bu günkü sistem yerlerek çalışma süresinin 40 saate indirilmesi talep edilmiştir. Ayrıca iş güvenliğinin sağlanmasınıda şart koşmuşlardır.

MEKSİKADA İŞ SAATLERİNDE AZALMA SAĞLANDI

Meksika Maden İşçileri Sendikasıyla, Nissan Firması arasında imzalanan toplu sözleşmede ücret artımı sağlandığı gibi iş şartlarında da yeni gelişmeler kaydedilmiştir. Buna göre gündüz vardiyasında çalışan işçilerin çalışma süreleri 48 saate, gece vardiyasındakilerin ki ise 42 saate indirilmiştir.

HABERLER

24 TEMMUZ İŞÇİNİN YAS GÜNÜDÜR

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Yürütme Kurulu bir bildiri yayınlıyarak 24 Temmuz'un eksik şartlı grev kanunu ile işçilere karşı Lokavt Kanununun çıktığı gün olması açısından «YAS GÜNÜ» ilân etmişlerdir. Bildiride ayrıca 274-275 sayılı kanunların Anayasaya aykırı olarak işçinin sendikal hürriyetini yokettiği belirtilmektedir.

Yas gününün işçi sınıfının gerçek temsilcileri Mecliste çoğunluk sağlayarak sosyal hayatımıza denge getirinceye kadar süreceği de belirtilmiş olup şöyle denilmektedir. «İşçileri kurşunlatan, hapse atan, hakkını çaldıran, onları sarı sendikalara zorla yazdıran ortamı sağlayan bu yasalar için bayram yapmıyor, yas tutuyoruz. Anayasa'nın ekonomik ve sosyal haklarının tümü işçilere sağlanıncaya ve Anayasa dışı yasaların tümü yürürlükten kalkıncaya kadar mücadelemiz sürecektir. Zafer ergeç bu uğurda bilinçle mücadele edenlerin olacaktır.»

Buna karşılık, egemen sınıfların dümensuyundaki Türk-İş, 24 Temmuz'u bayram olarak kutlamış ve etrafa dil uzatarak kendi sınıfına ihanetini bir kere daha ortaya koymuştur.

AMERİKA KRİZ ARIYOR

Amerika'nın gün geçtikçe eşiğini aştığı ekonomik krizin etkileri, emperyalist siyaseten önemli ölçüde fedakârlık yapılmasını da zorunlu kılmaktadır. Amerikan savunma bakanı Clark Clifford'un ödemeler dengesindeki açığı kapatabilmesi için Avrupa'daki harcamalarda kısıntı yapılmasanın gerekli olduğu üzerine Temsilciler Meclisi Ödenekler Komisyonunda yaptığı açıklaması, bazı kısımları sansür edilerek basına açıklanmıştır.

Bakan bu konuşmasında «Amerika'nın Batı Avrupa'da ki 34 bin askerini geri çekmekte olduğunu, bunların dönüşünden sonra meselenin yeniden ele alınacağını» belirtmiştir.

TOPRAK KAVGALARI

İktidar çevreleri tarafından korunan ağaların toprak üzerindeki baskısı gün geçtikçe artmaktadır. Elmalı olaylarından sonra, Polatlı'nın Beyobası köylüleriyle ağalar arasındaki ihtilâf, 1500 dönümlük ekili arazi üzerindeydi. Ankara ve Çankırı'dan getirilen jandarma birliklerinin kordonu altında ekili arazi ağalar tarafından biçildi. Buna engel olmak istiyen köylüler jandarmalar tarafından kadın erkek gözetilmeksizin döğülmüştür.

Köylülerin kurduğu heyet Ankara'ya giderek meseleyi Köy İşleri Bakanlığına bildirmişse de sonuç vermemiş, ağalar tarafından ekinler ilçeye taşınmıştır.

STANDART BELDEDE MÜZAKARE SÜRÜYOR

İstinye'de kurulu Standart Belde fabrikası ile sendikamız arasında yapılacak yeni dönem Toplu Sözleşme görüşmeleri devam etmektedir. Seri bir şekilde devam eden müzakerelerin kısa zamanda işçilerimizden yana neticeleneceği inancı hakimdir.

TÖS İŞÇİ ÜNİVERSİTESİ KURULMASINI TEKLİF ETTİ

Türkiye Öğretmenler Sendikası 3 Temmuz 1968 günü yaptığı toplantı sonunda bir bildiri yayınlıyarak işçi sendikaları, sosyal sigortalar ve hükümet desteği ile bir işçi üniversitesinin kurulması gerektiğini belirtmiştir.

Bu konu bildiri içersinde şöyle yer almaktadır: «Türk eğitimine hiç değilse yüksek öğrenim düzeyinde gerçekçilik, şahsiyet ve halka dönük bir öz kaazndırmak için bir işçi üniversitesinin kurulması, bu üniversitede haktan, halktan yana öğretim üyelerinin görevlendirilmesi gerekmektedir.

HABERLER

ÇALIŞMA SAATLERİ TESBİT EDİLDİ

Çalışma Bakanlığı tarafından işçilerin çalıştırıldıkları işteki devam sınırı yeniden tesbit edilmiştir. Danıştay tarafından da onaylanan yeni tüzüğe göre, günlük iş süresi haftanın altı gününde çalışılan yerlerde 8 saati, cumartesi kısmen çalışılan yerlerde 9 saat 36 dakikayı geçemez. Cumartesi kısmen çalışılan yerlerde bu süre 48 saattan eksiltilerek kalan süre beş güne bölünerek çalışma süresi tesbit edilir.

Bu süreler dışında işçi çalıştırılması için çalışma izni alınması ve mesai ücretlerinin ödenmesi gereklidir. İşçilerimizin bunu uygulatma yolunda davranmaları en tabii hakları olacaktır.

KAVEL İŞÇİLERİ TOPLANTI DÜZENLEDİLER

Türkiye'de ilk grevi sendikamız çatısı altında gerçekleştiren ve geçen dönemde Çelik-İş Sendikasına oyunla kaydedilen işçilerden sına oyunla kaydedilen kavel işçilerden 250 si istifa ederek sendikamızda kayıd yenilenmişlerdir. Daha sonra Çit düğün salonunda toplanarak çeşitli meseleler üzerine görüşmüşlerdir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Kemal Sülker'de toplantıya katılmış ve Türkiye'deki Sendikacılık hareketlerini eleştiren bir konuşma yapmış, çok kısa zamanda Türk İşçisi Sarı Sarı Sendikacılığı ortadan kaldıracaktır demiştir.

YENİ BİR YETKİ

Sendikamızın dördüncü bölgesinde Kartal Soğanlı'da kurulu Ege Sanayii işyerinde yapılan çalışma sonunda işçiler teşkilâtlandırılmıştır. Toplu sözleşme yetkisinin de alındığı bu iş yerinin durumu sendikamız uzmanları tarafından incelenmeğe başlanmış olup yakında toplu iş sözleşmesi için masaya oturulacaktır.

BİR EKMEK FABRİKASI İŞGAL EDİLDİ

Şişli Gürsel Mahallesinde bir ekmek fabrikası işçiler tarafından maaşları bir hafta geçtiği halde verilmediği için işgal edilmiştir. Fabrikada çalışan 30 işçi çalışma şartlarının çok ağır olduğunu belirterek yıllık izin alamadıklarını ve bayram, haftasonu tatillerinden yararlanamadıklarını belirtmişlerdir.

Fabrika sahibinin müracaatı üzerine polis fabrikayı basarak işçilerden yirmisini adliyeye vermiş, 11 tanesi tutuklanmış ve daha sonra serbest bırakılmıştır. Olay sonunda işçi haklarında değişmeler olmuş ve sosyal hakları artmıştır.

KARABÜKTE YEMEKHANE İŞGAL EDİLDİ

Karabük Demir ve Çelik Fabrikasında çalışan onikibin işçi Amerika'dan ithal edilen fasulyenin yemek olarak verilmesi ve zeytinyağı yerine soyayağı kullnılmasını protesto amacıyla yemekhaneyi işkal ederek yemek boykotuna başlamışlardır. İşçiler Amerikan malzemesinin kullanıldığı bu yemeklerin içine kum atmışlardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİLİK KONSEYİ

21 Temmuz 1968 günü Türkiye Maden İş Sendikası Dördüncü Bölge temsilciliği konsey toplantısı yapılmıştır. Toplantıya katılan Genel Başkan Kemal Türkler, Türk İşçi sınıfının durumunu anlatmış ve uyanışın kendi sınıf bilincine ulaşmasıyla mümkün olacağını açıklamıştır.

Konsey sonunda yapılan seçimlerde Bölge Temsilciliğine Mustafa Kaldırım seçilmiş, yönetim kurulu üyeliklerine Java çelik montajdan Hasan Meriç ve Silvan Sanayiden Arif Çekiç getirilmiştir.

ESKİŞEHİRDE ÜÇ KONFERANS

5-6-7 Temmuz 1968 tarihlerinde Türkiye Maden-İş Sendikası, adına Avukat İbrahim Türk üç konefrans vermiştir. İbrahim Türk, ilk konferansında «Anayasa'da işçi hakları» üzerinde durmuş ve bazı kanunların Anayasa'ya aykırı olarak hakim sınıfların lehine çıkarılmış olduğunu açıklamıştır.

İkinci konferansta «Sosyal sınıfların doğuşu ve sınıf bilinci» konularına değinen konferansçı, sınıf bilinci ve siyasal teşkilâtlanma konularını anlatmıştır. Verilen son konferans «Sosyal Sigorta ve Güvenlik» konularını kapsamıştır. Bilindiği gibi İbrahim Türk bu konuda çok yakın tarihte bir kitap yayınlamış olup derin bir inceleme sahibidir.

HİLELİ YAGLAR

İtalya'dan geri çevrilerek Türkiye çapında büyük bir skandala sebep olan parafinle karışık 530 ton zeytinyağının 200 tonu daha Gomel firması tarafından sabun ve tekstil sanayicilerine satılmıştır.

İzmir 5. Sulh Ceza Mahkemesinin «sadece sanayi dalında kulla-

HABERLER

nılır» kararı üzerine esans konularak denatüre edilen zeytinyağlarının sanayiciler yerine pazarcılar tarafından alınıp halka satılmasından endişe edilmektedir. mıştır.

Toplu Sözleşmeler

CİHAN RADYO FABRİKASINDA ZOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

Uzun bir süreden beri devam eden Toplu sözleşme müzakereleri sonunda sendikamızın anlaşma olmamasından dolayı grev kararı aldığı Cihan (Grundig) radyo fabrikasında işveren yeni bir görüşme istemiştir. İşverenin istediği bu görüşme teklifi sonunda işçilere 350 kuruş günlük ücret zammı ile, yemek ve sosyal yardımlar arttırılmış ve 15 günden az olmamak şartıyla ortalama yılda bir maaş ikramiye verilmesi kararı alınmıştır.

İKİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Bu ay içersinde dördüncü bölgede iki iş yerinde Toplu İş Sözleşmesi imzalanmıştır. İşçilerin sosyal haklarında önemli değişimlerin olduğu ve ücretlerinin arttığı toplu sözleşmelerden ilki 3 temmuz 1968 günü 150 işçinin çalıştığı yeni kurulan AEG - ETİ transformatör, elektrik motörü ve şalt cihazları fabrikasında imzalanmıştır.

Diğer toplu sözleşme ise 100 işçinin çalıştığı Tortaş Sanayiide 31 Temmuz 1968 günü imzalan-

TÜRK KABLODA İMZALANAN ZOPLU SÖZLEŞME

1/7/1968 tarihinde Sendikamız ile Türk Kablo Fabrikası arasında iki senelik bir Toplu İş Sözleşmesi imzalanmıştır. 230 işçiyi kapsayan bu kuruşluk saat ücreti artımı sözleşmenin birinci yılında 60 sağlanmıştır. Birinci yılın ikramiyesi bir maaş, ikinci yılın ikramiyesi bir buçuk maaş üzerinden tesbit edilmiştir.

Sosyal haklarda da önemli değişikliklerin olduğu toplu sözleşme işçiler arası memnunluk yaratmıştır.

İŞÇİLER HAK ALMA YOLUNDA

750 işçinin çalışmakta olduğu Margirus Otobüs Karüsör Fabrikasında Temmuz ayı içersinde Sendikamız ile Toplu İş sözleşmesi görüşmeleri başlamıştır.

Bilindiği gibi Şubat ayı içersinde işveren Maden-İş Sendikası ile görüşme masasına oturmak istemediği gibi, temsilcisini işten çıkarmıştı. Ve işçiler bir hafta süreyle iş bırakar akdirenmişler ve de haklarını alma yolunda ilk adımı baaşrı ile sonuçlandırmışlardı.

Şimdi başlıyan bu Taplu İş Sözleşmesi görüşmeleri işçilerin hakarının yeni adımıdır. İşçilerimizin larını alma yolundaki başarılarıbu dönemde de gereken dayanışmayı göstereceklери inancındayız.

YAPAR BİRADERLERDE BAŞARIYA ULAŞAN İKİ GÜNLÜK DİRENME HAREKETİ

Yapar Biraderler işyerinde işçilerin Sendikamıza üye olmalarını engellemek isteyen işveren yasalar dışı olarak baskı yapmış ve ikisi temsilci olan beş üyemizi işten çıkarmıştır.

Sendikalaşma haklarını kısıtlayıcı bu davranış karşısında işçiler iki gün iş bırakarak direnme haklarını kullanmışlar ve oturmuşlardır. Bunun üzerine işveren teminat vererek işçilerin istedikleri sendikaya üye olmalarını sağlayacağını açıklamıştır.

CİHAN KOMANDİTTE HAKEM KARARI UYGULANIYOR

Cihan Komandit Şirketinin Topçularda işyerinde uzun bir süreden beri anlaşılamadığı için taraflar toplu sözleşme masasında hakeme başvurmuşlardı. Hakem kararı sendika ve işçiler tarafından kabul edildiği halde işveren b ukararı kabul etmediği için işçiler oturarak direnme haklarını kullandılar. Bunun üzerine işveren işçilerin tlleplerini kabul edeceğini bildirdi. Böylece toplu dayanışma gösterilen bir işyerinde daha işçiler haklarını elde etme yolunda başarı kazanmış oldular.

ÇELİK ENDÜSTRİSİ

Sendikamız ile Çelik Endüstrisi işyerinde 160 işçiyi kapsayan bir Toplu İş Sözleşmesi imzalanmıştır. Bilindiği gibi bu iş yerinde daha önceki dönem sözleşmesi Metal-İş ile imzalanmıştı. Fakat işçiler Metal-İş'in gerçek bir sendika olmadığını anladıkları için kendilerini temsil edemiyeceğine inanarak topluca Metal-İş sendikasından ayrılarak, Maden-İş Sendikasına katılmışlardır.

İmzalanan sözleşme ile üyelerimize 50 kuruş saat ücreti artımından az olmamak üzere ortalama 70 kuruş zam yapılmıştır. Sosyal yardımlar ve ikramiyelerde ayrıca artım göstermiştir.

GENÇ KUŞAK
31 MART
$
$
$
YER ALTI FAALİYETİ
NATO

İŞÇİ SÖZLÜĞÜ

Bu sayıdan itibaren işçilerimiz tarafından bilinmesi gerektiğine inandığımız kelimelerin ve kavramların açıklanacağı bir sözlüğün yayınına başlamaktayız. Bu sözlük içersinde yer almasını istediğiniz kelime ve kavramları adresimize bildirmenizi rica ederiz.

AĞIR SANAYİ: Üretim araçlarını üreten sanayidir. Ağır sanayiin ürettiği bu üretim araçları başlıca, maden, maden kömürü, petrol, makine motor, donatım malları, inşaat malzemesi ve benzeridir.
Ağır sanayi büyük sanayiin içine girer ve büyük sanayi içinde tayin edici bir rol oynar.

ALT - YAPI ve ÜST - YAPI: Üretim tarzı, yani üretici kuvvetler ile bunlara tekabül eden ekonomik ilişkiler sistemi, toplumun ekonomik temelini veya alt yapısını teşkil eder. Sosyal üst-yapı, yani siyasi kurumlar, ahlâk, bilim, din, sanat, felsefe ve benzeri «sosyal bilinç şekilleri» bu temelden doğar, «Bir toplumun varlığı ne ise, bir toplumdaki maddi hayat şartları nasıl ise o toplumun düşünceleri, teorileri, siyasi görüşleri ve siyasi kurumları da ona göredir.»

Fakat bazı iktisatçıların belirlediği gibi üst-yapı sadece pasif ekonomik olayların cereyan ettiği bir alan değildir. Tersine üst-yapı sosyal olayları yavaşlandırıp hızlandırarak doğrudan doğruya alt-yapıya etki eder.

ANALİZ VE SENTEZ: Analiz, olayları veya düşünceleri, kendilerini meydana getiren temel unsurlara ayırmaktır. Sentez, olayların veya düşüncelerin temel unsurlarını biraraya getirmek, belirli bir konuyu bir bütün olarak, kendi birliği içinde düşünmektir. Metafizik eğilim analiz ile birbirinden ayırıp herbirini sadece kendi içine kapattığı halde diyalektik metaryalzm (1) der ki; «Düşünce şeylerin kendi temel unsurlarına analizi ile birlikte ilgili unsurların bir birlik halinde sentezi ile de teşekkül eder. Analizsiz sentez olmaz»

Böylece, buna uygun olarak, hem analizi hem sentezi diyalektik materyalist metodun bileşen kısımları olarak kullanmak gereklidir. Meselâ emek, değer, ödenmemiş fazla emek, artık-değer ve benzeri kavramları analiz yoluyla aydınlatmadan sömürme (istismar) hakkında etraflı ve yeterli bir bilgi veremeyiz.

ARTIK DEĞER: (Kıymet fazlası, zait kıymet, arti değer)
Artık değer işçinin emeğiyle (çalışmasiyla) kendi iş-gücünün değerini yarattıktan sonra, kendi yaşaması için gerekenden fazla olarak yarattığı ve üretim araçları sahibi olan kapitalistin (işverenin) karşılığında birşey ödemeden alıp kendine mal ettiği değerdir.

Artık-değer üretmek kapitalizmin temel ekonomik kanunudur.

(1) Bu kelime sözlük içinde gelecek sayılarda açıklanacaktır.

FRANCE

Lock-out condemned

Lock-out exists as a legal right. However, a recent decision of the Supreme Court of Appeal in France condemned a firm which had recourse to a lock-out in order to forestall a threatened strike, and forced the company to compensate the workers for the wages they had lost.

French trade unionists have welcomed this decision, since it creates a legal precedent that can be used with advantage in the future. Lock-outs are frequently resorted to in France as a means of postponing the discussion of trade union claims, or breaking the continuity of the struggle being waged. This means that flagrant attacks on the right to strike are written into the constitution.

Kraldan çok kralcı kesilen, partiler üstü politika ile işçileri uyutup kendi dümenlerine bakan, her grevde işçinin karşısında, işverenin kucağında yer alan, Amerika gezilerinden otomobil, buzdolabı, v.s. ile dönen, naylon gömlekli, altın kravat iğneli ve kol düğmeli, ricacı ve sözde sendika önderleri tam 24 temmuz işçi bayramınızı(!) kutlularken size kötü bir haberimiz var:

Fransız Yargıtay'ı çağımızda lokavtın artık bir hak olarak kabul edilemiyeceğini karar altına almış.

Kimbilir ne üzülürsünüz şimdi, ne üzülürsünüz. Şu Fransızlar da hiç mert insanlar değilmiş diyeceksiniz şimdi, biliyorum. İşçinin elinde silâhı varken, karşı tarafın elinden lokavt silâhı alarak mücadele etmek hiç mertliğe yakışır mı diyeceksiniz, bilirim. Ne yapacaksın, sosyalizm keşfedildi mertlik öldü. Amerikan yardımı keşfedildi, bizim sözde sendikacıların hepsi mert kesildi.

Ne yaparsın ki karar böyle işte. Ben sizin yerinizde olsam Amerika'lılara söylerim şu Fransız sendikalarına bir kaç müşavir göndersinler de adamları biraz eğitsinler. Eh, sonra Fransız Yargıtay üyelerini de yavaş yavaş Amerika seyahatlerine göndermenin tam zamanıdır da yani.
Okuyun da gözünüz gönlünüz açılsın:

LOKAVT TAKBİH EDİLDİ

Lokavt kanunen bir haktır (Fransa'da). Bununla beraber, Fransız Yargıtay'ı son günlerde verdiği bir kararla yapılacak bir grevi kırmak için lokavt kararı alan bir şirketi takbih ederek, lokavt sırasında işçilerin kaybettikleri ücretlerini şirketin işçilere iade etmesini kararlaştırmıştır.

Fransız sendikacıları bu kararı memnuniyetle karşılamışlardır. Çünkü böylece bu karar ilerde işçilerin yararına kullanılacak bir emsal teşkil edecektir. Fransa'da işverenler sendika isteklerini, görüşmeyi uzatmak veya girişilen mücadeleyi kırmak için sık sık lokavta başvurmakta idiler. Bundan böyle grev hakkına karşı girişilecek aşikâr saldırıların önlenmesi Anayasaya yazılmış demektir.
Sözde sendikcılarımıza içtenlikle geçmiş olsun deriz.